

İSG201 - İş Sağlığı ve İş Güvenliği

Ders Adı	Ders Kodu	Dönemi	Saati	Uygulama Saati	Laboratuvar Saati	Kredi	AKTS
İş Sağlığı ve İş Güvenliği	İSG 201	1	2	0	0	2	

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Türü	Mecburi
Dersin Seviyesi	Lisans
Ders Verme Şekli	Uzaktan Eğitim
Dersin Öğrenme ve Öğretme Teknikleri	Konu anlatımı ve örnekler
Dersin Yürütücüsü	Prof. Dr. Yavuz Cabbar

Dersin Amacı

Bu ders iş sağlığı ve güvenliği ile iş sağlığı ve güvenliği kültürü, ulusal iş sağlığı ve güvenliği sistemi, iş sağlığı ve güvenliği yaklaşımı ve mevzuatı, işveren tarafından yerine getirilmesi gereken iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri, iş kazası ve meslek hastalığı kavramı ve maliyetlerini, iş sağlığı ve güvenliğinde risk faktörleri, bireysel ve organizasyonel faktörler, iş sağlığı ve güvenliğinde tutulması gereken kayıtlar gibi konulara genel bir bakış sunacaktır. Bu derste öğrenciler, çeşitli iş türlerinin iş sağlığı ve güvenliği konuları hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

Dersin Eğitim/Öğrenim Çıktıları

Bu derste başarılı olan öğrenciler;

- iş sağlığı ve güvenliğini tanımlar,
- iş sağlığı ve güvenliğinin amacını açıklar,
- Sanayi Devrimi öncesi, sırası ve sonrasında iş sağlığı ve güvenliğinin tarihsel gelişimini, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet dönemlerindeki tarihsel gelişimini öğrenir,
- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununu anlar
- iş sözleşmesini ve türlerini kavrar,
- iş akdinin fesih yöntemleri hakkında bilgi alır, çalışma ve dinlenme süreleri hakkında bilgi sahibi olur
- Fiziksel, kimyasal, biyolojik risk faktörlerini anlar,
- fiziksel, kimyasal ve biyolojik risk faktörlerinin türlerinin ayrıntılarını öğrenir,
- fiziksel, kimyasal ve biyolojik risk faktörlerinin insanlar üzerindeki etkilerini açıklar ve bu faktörlerden kaçınmanın yollarını öğrenir.
- meslek hastalıkları ve meslek hastalıklarından korunma yöntemleri hakkında bilgi olur
- iş kazalarını sınıflandırır, iş kazalarının nedenlerini öğrenir,
- İşverenlerin haklarını bilir ve iş kazası incelemesi yaparak kaza raporu düzenler.
- Çalışma ortamı gözetimi kavramını ve kapsamını anlar,
- çalışma ortamı gözetiminin kimler tarafından ve nasıl yapıldığını öğrenir,
- çalışma ortamının iş sağlığı ve güvenliği açısından ne kadar önemli olduğunu öğrenir
- kişisel koruyucu donanımın ne olduğunu ayırt eder,
- Koruyucu tedbirlerin alınabilmesi için doğru koruma sınıfındaki kişisel koruyucu ekipmanların nasıl seçileceğini bilir,
- Kişisel koruyucu donanımları kullanırken nelere dikkat etmeniz gerektiğini öğrenir.
- Tehlike ve risk kavramlarını bilir,
- risk değerlendirme süreci hakkında bilgi sahibi olur,
- risk değerlendirmesi ve risk analizi arasındaki farkı anlar,
- risk değerlendirmesinin ne zaman kim tarafından yapılacağını bilir,
- risk değerlendirmesinde dokümantasyonun nasıl oluşturulacağını öğrenir,

Dersin İçeriği

Bu derste; İş Sağlığı ve Güvenliği Yaklaşımı anlatılacak ve öğrenciler İş Sağlığı ve Güvenliğinin hem uluslararası hem de Türkiye'deki tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olacaklardır. İş Hukukunun temel kavramları, iş sözleşmesi kavramı ve türleri, çalışma süreleri, dinlenme ve tatil hakkı ele alınacaktır. Fiziksel, kimyasal, biyolojik risk faktörleri verilecektir. Meslek hastalıkları ve kazaları da işlenecektir. Kişisel koruyucu donanımlar, risk değerlendirme konuları da ders kapsamında işlenecektir.

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları

Hafta	Konular	Açıklama
1	İş Sağlığı ve Güvenliğinin Tanımı ve Tarihiçesi	İş Sağlığı ve Güvenliği Yaklaşımı İş Sağlığı ve Güvenliğinin Tarihsel Gelişimi Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliğinin Tarihsel Gelişimi
2	İş Kanunu ve Çalışma Mevzuatı	İş Hukukunun Temel Kavramları İş Sözleşmesi Türleri İş Sözleşmesi Şartları İş Sözleşmesinin Feshi Çalışma Saatleri Dinlenme ve Tatil Hakkı
3	Fiziksel Risk Faktörleri	Fiziksel Risk Faktörlerinin İnsanlar Üzerindeki Etkileri Fiziksel Risk Faktörlerinden Kaçınmanın Yolları
4	Fiziksel Risk Faktörleri	Gürültü, Titreşim, Aydınlatma
5	Fiziksel Risk Faktörleri	Termal Konfor, Basınç, Radyasyon
6	Kimyasal Maddelerle Çalışmada Sağlık ve Güvenlik Önlemleri	İşverenin Sorumluluğu Kimyasalların Özellikleri (Kimyasal Tehlikeler) Malzeme Güvenlik Bilgi Formu Kimyasal Atıkların Depolanması ve Etiketlenmesi
7	Biyolojik Risk Etmenleri	Biyolojik Risklere Maruz Kalınabilecek İşler Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi Risklere Karşı Alınacak Tedbirler
8	Ergonomi	Ergonominin Amaçları Ergonominin Kapsamı ve Hedefleri Çevresel faktörler Gürültü Görüş ve Aydınlatma Titreşim
9	Ara Sınav	
10	Acil Durum	Acil Durum Mevzuatı Acil Durum Planlaması Acil Durum Planının Hazırlanması Acil Durum Planı Yazma Aşaması Acil Durum Planının Uygulanması
11	İş Kazaları	İş Kazalarının Sınıflandırılması İş Kazalarının Nedenleri Çalışanın Çalışmaktan Kaçınma Hakkı İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının Tescil ve Bildirimi
12	Meslek Hastalıkları	Meslek Hastalıklarının Tanımı Meslek Hastalıklarının Tarihsel Gelişimi Meslek Hastalıklarının Özellikleri, Tanı Kriterleri ve Önleme Yöntemleri Meslek Hastalıklarının Sınıflandırılması

13	Çalışma Ortamı Gözetimi	Çalışma Ortamı Gözetimi ve Kapsamı İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumlarının Görevleri Ortam Ölçümleri Çalışma Ortamı Gözetimi Kayıtları ve İstatistikleri
14	Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD) Risk Değerlendirme Çeşitli İşlerde İş Sağlığı ve Güvenliği	Temel Sağlık ve Güvenlik Gereksinimleri Kişisel Koruyucu Ekipman Listesi Kişisel Koruyucu Donanım Seçim Kriterleri KKD Altı Seçim Yöntemi Kişisel Koruyucu Donanım Kullanım Kriterleri Temel Kavramlar Risk Değerlendirme Süreci Risk Değerlendirme Ekibi ve Dokümantasyon Elektrik işleri, İnşaat işleri, Madencilik vb.
15	Dönem Sonu Sınavı	
16	Dönem Sonu Sınavı	

**Kaynaklar (Ders Kitabı ile Yardımcı Kitaplar)
Yazar, Kitabın Adı, Yayınevi, Basım Yılı**

- Uzaktan Eğitim Sistemi(LMS)'ye yüklenen ders notları
- Tuna, Mehmet Emin, (2020), Mühendis ve Mimarlar için İş Sağlığı ve İş Güvenliği, OSTİM Teknik Üniversitesi Yayınları.
- Risk Med Akademi, (2012), Yeni Mevzuat Işığında İş Sağlığı ve Güvenliği Temel Bilgileri, Risk Med Akademi Yayınları.
- Koradecka, D., (2010), Handbook of Occupational Safety and Health, CRC Press: Taylor&Francis Group.
- Atatürk Üniversitesi (2019), İş Sağlığı ve Güvenliği, Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını.

Değerlendirme Sistemi

Çalışmalar	Sayı	Katkı Payı
Devam		
Laboratuvar		
Uygulama		
Alan Çalışması		
Derse Özgü Staj (varsa)		
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği		
Ödev		
Sunum		
Projeler		
Rapor		
Seminer		
Ara Sınavlar/Ara Jüri	1	%40
Genel Sınav/Final Jüri	1	%60
Toplam		% 100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notu Katkısı		
Yarıyıl Sonu Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı		
Toplam		% 100
Kurs Kategorisi		
Temel Meslek Dersleri		
Uzmanlık/Alan Dersleri		
Destek Dersleri		

İletişim ve Yönetim Becerileri Dersleri	
Aktarılabılır Beceri Dersleri	

Dersin Öğrenim Çıktılarının Program Yeterlilikleri ile İlişkisi

No	Program Yeterlilikleri / Çıktıları Programdan programa değişmektedir.	Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	İş hayatında İş hukuku ile İş Sağlığı ve Güvenliğinin önemini öğrenmek					5
2	Mezuniyet sonrası çalıştığı İşyerinde olası riskleri belirleyebilmek					5
3	Belirlenen risklere karşı tedbirler geliştirebilmek					5
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						

AKTS/ İş Yüğü Tablosu

Aktiviteler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders saati (Sınav haftası dahildir: 16 x toplam ders saati)	16	2	32
Laboratuvar			
Uygulama			
Derse Özgü Staj			
Alan Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	16	1	16
Sunum/Seminer Hazırlama			
Projeler			
Raporlar			
Ödevler			
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			
Ara Sınavlara/Ara Jüriye Hazırlanma Süresi	1	4	4
Genel Sınava/Genel Jüriye Hazırlanma Süresi	1	5	5
Toplam İş Yüğü		(57/25 = 2.3)	57